

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: dějepis, sedmý ročník

Sada: I.

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-D-12

Název materiálu: Objevné plavby. Příčiny a předpoklady

Autor materiálu: Mgr. Jitka Odstrčilová

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 26. 4. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Jitka Odstrčilová

Třída: VII. A

**Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.
Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.**

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

Žákům jsou pomocí prezentace vysvětleny hlavní důvody, proč se námořníci vydávali na moře. Současně jsou popsány předpoklady, které jim tyto cesty umožnily stejně jako představy, které měli tehdejší lidé o Zemi. Jmenován je i první z novodobých cestovatelů – Marco Pollo. Prezentace je vytvořena pro výkladovou část hodiny. Součástí je i zápis do sešitu. Závěrem si mohou žáci nově nabyté vědomosti zopakovat formou odpovědí na připravené otázky.

Objevné plavby

Příčiny a předpoklady

Turci ohrožují Evropu

- Vznik Osmanské říše (Malá Asie)
- Ovládnutí Balkánu; výboje do Evropy
- 1453 dobytá Byzantská říše; Konstantinopol přejmenována na Istanbul
- Přerušení pozemní cesty do Indie

Jeden z mezníků naznačující
konec STŘEDOVĚKU a počátek NOVOVĚKU

Proč se mořeplavci vydávali na daleké cesty?

- Potřeba najít jinou cestu do Indie
- Hledání nových odbytišť pro evropské výrobky
- Hledání nových zdrojů surovin (př. zlato, stříbro)
- Touha objevovat a ovládat nová území

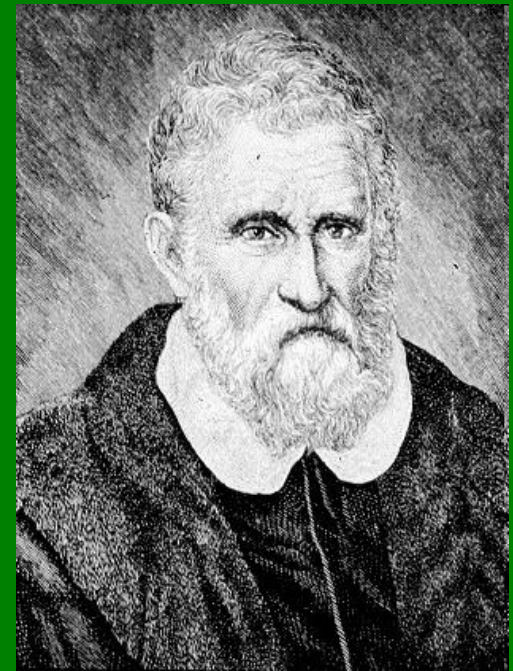
Byli mořeplavci na daleké cesty připraveni?

- Zlepšení orientace na moři (kompas, astroláb)
- Zdokonalení lodí
- Objevení názoru o kulatosti Země
- Potřeba potvrdit si teoretické představy o Zemi

Marco Pollo

- Kupec z Itálie (Benátky)
- Cestovatel (východní Evropa - Čína)
- Zážitky z cest sepsány v knize Milion

7.

- <http://www.youtube.com/watch?v=bDEVc-wczRw>
(5:32 – konec)

8

ÁPIS DO SEŠITU

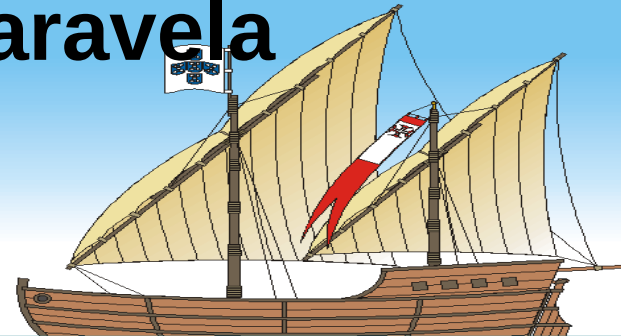
Typy lodí

galéra

1.

karavela

2.

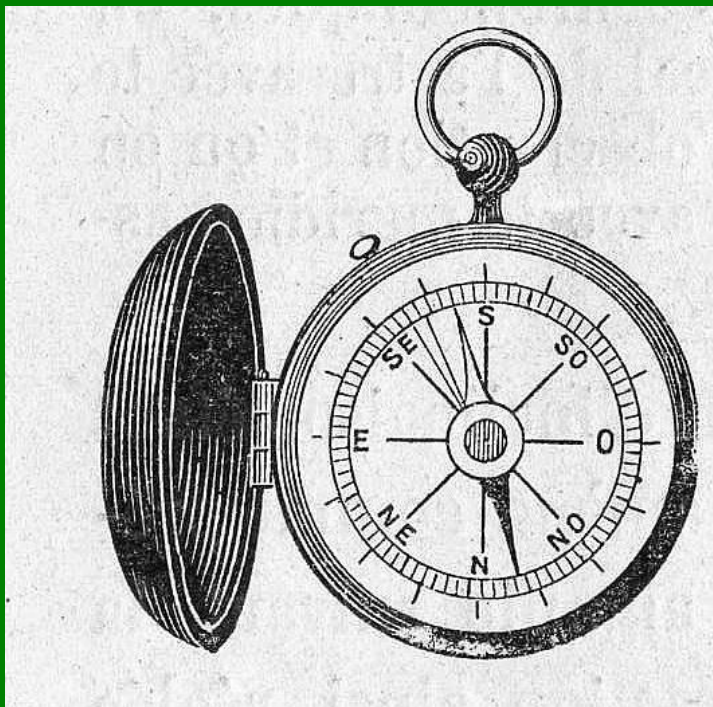
karaka

3.

Orientace na moři

Kompas

4.

Astroláb

5.

Kulatost Země

- Dřívější názor o placatosti Země
- Martin Beheim – první globus

6.

Teoretické představy o Zemi

- Ze světadílů známá jen Evropa, Asie, Afrika
- Zbytek světa nezmapován

Objevné plavby

(zápis do sešitu)

Objevné plavby

- Turecká expanze do Evropy
 - Vznik Osmanské říše v Malé Asii
 - 1453 dobytá Byzantská říše
(Konstantinopol přejmenována na Istanbul) – konec středověku, začátek novověku
 - Obsazení suchozemské obchodní cesty do Indie (a dále do Asie)
 - Evropané hledají jinou (námořní) cestu

Objevné plavby

- Další důvody zámořských objevů:
 - Touha po dobrodružství a objevování nových zemí (př. Marco Polo – cestopis Milion)
 - Potřeba prakticky dokázat, že Země je kulatá (Martin Beheim – první globus)
 - Hledání nových trhů pro evr. výrobky; hledání nových zdrojů surovin (zlato, stříbro...)

Opakování

(sešity zavřené, hlavy otevřené)

Odpověz na následující otázky:

1. Kdo brání Evropanům putovat po pozemních obchodních cestách do Indie a dále na Východ?
2. Jaké dvě dějinné epochy odděluje rok 1453? Co se v tomto roce stalo?
3. Proč se Evropané vydávají na daleké námořní výpravy?
4. Kdo to byl Marco Polo?
5. Co je to cestopis?
6. Jak se jmenuje cestopis, který napsal Marco Polo?
7. Jakou měli doposud Evropané představu o tvaru Země?
8. Co vytvořil Martin Beheim?

Seznam použité literatury a pramenů:

1. http://cs.wikipedia.org/wiki/Marco_Polo
2. <http://www.youtube.com/watch?v=bDEVc-wczRw>
3. SOCHROVÁ, Marie. Dějepis I. v kostce. Praha: Fragment, 2007. ISBN 978-80-7200-969-5.

Seznam obrázků:

[cit. 2012-04-23]

1. Public domain. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Beggrow_011.jpg
2. Public domain. http://it.wikipedia.org/wiki/File:Caravela_04.png
3. Pudelek. [http://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Featured_picture_candidates/File:Pirate's ship in Dubrovnik.JPG?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Featured_picture_candidates/File:Pirate's_ship_in_Dubrovnik.JPG?uselang=cs)
4. Public domain. [http://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Boussole de poche.jpg](http://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Boussole_de_poche.jpg)
5. Wolfgang Sauber. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Taschenastrolabium.jpg>
6. Ossiostrborn. [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Behaims Erdapfel.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Behaims_Erdapfel.jpg)
7. Public domain. [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Marco Polo portrait.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Marco_Polo_portrait.jpg)
8. Public domain. [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Marco Polo, Il Milione, Chapter CXXIII and CXXIV.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Marco_Polo,_Il_Milione,_Chapter_CXXIII_and_CXXIV.jpg)

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Jitka Odstrčilová
Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk
zsruda@zsruda.cz
únor 2012